

מדינת ישראל
משרד החינוך

15 ספטמבר 2020

כ"ו אלול תש"ף

מתן מענים רגשיים במצב של סגר

הקדמה

ההכרזה על רשות כ"רשות אדומה" או סגר כללי, היא בעלת השלכות רגשיות, חברתיות וכלכליות. היבטים רגשיים-חברתיים: במקרים של סגר או הכרזה על עיר אדומה עלולה להעצים את רמת המתח, החרדה, הדאגה והבדידות של המבוגרים והילדים. חרדה זו משפיעה בדרך כלל ביתר שאת, על אוכלוסיות בסיכון ועל אנשים שיש להם פגיעות קודמת.

בנוסף, הכרזה על עיר אדומה/אזור סגר עלולה אף לגרום לחוויה של הדרה.

עקרונות לתשומת לב במתן המענים:

1. **תמיכה רגשית לאנשי הצוות:** מנהלים, יועצים ופסיכולוגים יקיימו שיח רגשי עם צוותי חינוך במטרה לתמוך, ללוות ולחזק את החוסן ותחושת המסוגלות של המבוגרים המשמעותיים. [פיתוח חוסן לצוותי חינוך](#).
2. **קיום שיח רגשי עם תלמידים:** תוך תיווך עזרים לתמיכה רגשית בהתאם למיפוי שייערך לגבי הימצאותם של אמצעי קצה ללמידה מרחוק. ברשות בה לרוב התלמידים יש מחשבים, נציע חומרים מקוונים, לאחרים נציע קבצים קוליים, הדרכה לשיחה תומכת בטלפון או למידה בקבוצות קטנות, במידה ומתאפשר עפ"י התקנות. במידת הצורך, יכתבו חומרים חדשים. [קישור לעקרונות שיח רגשי וקידומו](#)
3. **הסברה לתלמידים באמצעות [סרטונים של פסיכולוגיות מומחיות](#) העונות על שאלות שכיחות (בעברית ובערבית)**
4. **הפעלת מפגשי כישורי חיים מוקלטים ולהנחיה מרחוק:**
[קישור לשיעורים מוקלטים של כישורי חיים](#)
[מפגשי "כישורי חיים" ושיעורי "חוסן"](#)
5. **איתור וזיהוי ילדים במצוקה וסיכון – צוותי החינוך ימפו את צרכי התלמידים ויאתרו ויזהו ילדים במצוקה וסיכון ויפנו למתן מענים רגשיים וטיפוליים פסיכולוגיים בהתאם לצורך.**
[קישור לפעילויות וכלים לאיתור וזיהוי תלמידים בסיכון](#)
6. **מענים טיפוליים על ידי פסיכולוגים חינוכיים בהתאם לצורך**

מדינת ישראל
משרד החינוך

7. **חיזוק השותפויות עם הקהילה וההורים:** מומלץ לחזק את הקשר והשותפות עם פורום ההורים היישובי וכלל ההורים ולגבש תכנית משותפת להתמודדות עם המצב. [קישור למסמכים וסדנאות בהקשר לתקשורת עם הורים](#)
8. **תמיכה, ליווי והדרכה להורים:** מתן מענה לצרכים, קשיים והתמודדויות של הורים על ידי יועצים ופסיכולוגים. "יש לנו חוסן (גם כשעדיין אין חוסן...)" - כלי חוסן למשפחה להתמודדות יעילה עם בהלת הקורונה: [עברית](#) / [גיל גן - כיתה ב](#) / [בשפה הערבית](#) / [בהתאמה לחברה החרדית](#)
9. **הדרכה תמיכה ליווי וטיפול פסיכולוגי בהתאם לצורך**
10. **קו סיוע רגשי:** קו הסיוע של שפ"י עשוי להיות לעזר למבוגרים ולילדים כאחד. המחקר והניסיון מצביעים על זמינותם של קווים כאלה, כמפחיתים משמעותית מצוקה.
11. **סרטוני הסברה לתלמידים:**
- צפירר משתף תלמידים במחשבות, רגשות ולמידות ומעודד שיחה: [אגרת דיגיטלית](#) / [מסמך מלווה לאגרת](#)
  - [סרטון: "שמעתי שבשנה הבאה נלמד אחרת"](#)
  - [סרטון-מסרים בוני חוסן: ממלכתי](#) / [בהתאמה לחברה החרדית](#) / [ערבית](#)
12. **מענים ייחודיים לגיל הרך - [שידורים מקוונים מוקלטים להורים ולילדים](#)**